

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 117/2022
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђура Благојевић, адвокат из ..., против тужене ББ ПР Агенција за безбедност и здравље на раду и друге услуге партнер у заштити ... из ..., чији је пуномоћник Негован Живковић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2610/2021 од 07.10.2021. године, у седници одржаној 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2610/2021 од 07.10.2021. године, **ОДБИЈА** жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Пироту П1 341/20 од 05.05.2021. године, исправљена решењем истог суда П1 341/20 од 12.05.2021. године и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 42.400,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П1 341/20 од 05.05.2021. године, исправљена решењем истог суда П1 341/20 од 12.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужена на име дуга исплати износ од 74.500,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 126.440,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2610/2021 од 07.10.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да му на име дуга исплати износ од 74.500,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 195.100,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408, у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на одређено време код тужене на основу уговора о раду број ../14 од 01.09.2014. године (са непуним радним временом од 4 сати дневно) за период док траје потреба за радом тужиоца, а најдуже до 30.09.2015. године, ради обављања послова референта за ..., са уговореном минималном ценом рада по сату. По том уговору тужиоцу је радни однос престао 31.08.2015. године одлуком послодавца (решењем од 31.08.2015. године). На истим пословима тужилац је код тужене засновао радни однос на одређено време уговором о раду бр. ../15 од 14.10.2015. године (са пуним радним временом) за период док траје потреба за радом тужиоца, а најдуже до 13.04.2016. године, са уговореном минималном ценом рада по сату. Решењем тужене бр. ../16 од 25.02.2016. године тужиоцу је престао радни однос 29.02.2016. године, због престанка потребе за његовим радом. Међу странкама је постојао усмени договор да му се исплаћује зарада у већем износу у односу на уговорену зараду (минимална цена рада по часу) из закључених уговора о раду о чему је тужилац водио евиденцију. Потврдом од 04.03.2016. године која је оверена својеручним потписима странака, тужена се сагласила да обавезу исплате износа од 74.500,00 динара исплати тужиоцу до 01.09.2016. године sukcesивно. Оценом налаза и мишљења вештака финансијске струке од 05.03.2018. године, допунског налаза и изјашњења вештака на изнете примедбе странака, заснованог на платним листама обрачунате зараде (са изказаним часовима рада), евиденцији тужиоца и евиденцији тужене и извршеним уплатама, утврђено је да је тужена тужиоцу исплатила за укупан период радног ангажовања износ од 425.500,00 динара (за које износе није наведена сврха уплате), да је укупно обрачуната нето зарада према платним листама тужене и укупним уплатама по евиденцији тужиоца више уплаћено 216.027,09 динара, те да је у односу на укупно обрачунату нето зараду према налазу вештака и укупно специфициране уплате према евиденцији тужиоца више уплаћено 241.971,81 динара, с тим да налози за службена путовања нису узети у обзир јер нису потписани од стране послодавца.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 30. и 104. Закона о раду оценио да је неоснован тужбени захтев тужиоца, налазећи да је тужиоцу према уговорима о раду, као и евиденцији тужиоца о исплаћеним износима и износима зарада које је послодавац требало да исплати, исплаћене све зараде, у већем износу од износа који му припада по напред наведеном основу. Имајући у виду да је тужилац у току парнице мењао основ свог потраживања, тврдећи да му тужена дугује тражени износ на име неисплаћених зарада, а затим и по основу дневница за службено путовање, као и трошкове фотокопирања и припремања документације, а да није определио износе за одређени основ дуговања и за који период, то је из изнетих разлога одбијен тужбени захтев.

Другостепени суд је по жалби тужиоца преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев налазећи да су тужена и тужилац дана 04.03.2016. године извршили обрачун међусобних потраживања на основу ког је тужена тужиоцу издала потврду којом се обавезала да му ову обавезу од 74.500,00 динара sukcesивно исплати до 01.09.2016. године и да је тужена као послодавац, у случају постојања сумње да ли одређеном запосленом, у конкретном случају тужиоцу, дугује одређене уговорене и

договорене исплате, била у обавези да претходно изврши проверу код овлашћеног лица задуженог за исплату ради утврђивања евентуалног дуговања. Како се ради о слободно израженој вољи приликом потписивања наведене потврде, а тужена током поступка није предлагала нити доставила доказе да је на њеној страни постојала битна заблуда приликом сачињавања и потписивања потврде којом се обавезала на исплату одређеног износа, нити је доказала да је наведену уплату извршила и тиме своју обавезу испунила, то је другостепени суд закључио да је основан тужбени захтев тужиоца применом одредбе члана 28. Закона о облигационим односима и члана 387. став 2. истог Закона.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужене указује да је становиште другостепеног суда у побијаној одлуци засновано на погрешној примени материјалног права.

Према члану 104. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС, бр. 24/2005...95/18), запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Закљученим уговорима о раду тужилац је засновао радни однос на одређено време којим је одређена садржина права, обавезе и одговорност запосленог и послодавца, између осталог и висина зараде (вредност посла и елементи за обрачун зараде) за обављени рад и време проведено на раду, која је тужиоцу као запосленом била позната. С тим у вези, између тужиоца и тужене постојао је усмени договор да му се исплаћује зарада у већем износу у односу на уговорену зараду из закључених уговора о раду, о чему је тужилац водио евиденцију.

Тужбеним захтевом тужилац потражује исплату износа од 74.500,00 динара, заснован на сачињеној потврди од 04.03.2016. године којом се тужена сагласила да ту обавезу сукцесивно исплати до 01.09.2016. године. Исплата тог новчаног потраживања тражена је на име разлике између исплаћеног износа зараде до износа зараде по усменом уговору између странака за цео период рада тужиоца код тужене као послодавца (од 01.09.2014. године до 29.02.2016. године). У току парнице исплату наведеног износа захтевао је по основу неисплаћених зарада, дневница за службено путовање, као и трошкова фотокопирања и припремања документације. У прилог својих тврдњи да му тужена дугује износ садржан у потврди од 04.03.2016. године по различитим основима, тужилац није определио висину за сваки од тражених основа, нити период када је и под којим околностима настало дуговање тужене према тужиоцу. С тим у вези, оценом налаза и мишљења вештака (основним и допунским налазом, као и изјашњењима на изнете примедбе странака) утврђено је да је тужиоцу према часовима рада исказаним у платним листама исплаћена уговорена зарада за цео период радног ангажовања по основу закључених уговора о раду на одређено време, те да је према евиденцији тужиоца о висини зарада и специфицираним уплатама од стране тужене, тужиоцу исплаћен већи износ од припадајућег по основу уговора о раду и евиденцији тужиоца.

Следом изнетог, како се исплата траженог износа садржаног у потврди од 04.3.2016. године односи на потраживања из радног односа тужиоца код тужене као послодавца, не може се прихватити закључак другостепеног суда да тужена није испунила своју обавезу према тужиоцу тиме што није доказала да је на њеној страни постојала битна заблуда приликом потписивања исте потврде, а код утврђења да је

новчано потраживање на име зарада за цео период радног ангаживања тужиоца исплаћено како према закљученим уговорима о раду, тако и према евиденцији тужиоца, услед чега неосновано потражује исплату предметног новчаног износа, како то правилно закључује првостепени суд. При том имајући у виду да тужилац осим тврдње није доказао у смислу члана 231. став 2. ЗПП, да спорни износ обухвата и друге накнаде и трошкове по основу рада или и вези са радом. Стога, у ситуацији када су према одредбама Закона о раду закључени уговори о раду произвели дејство, то се потврда од 04.3.2016. године не може сматрати новим уговором којим странке регулишу права и обавезе и то независно од обавеза послодавца према запосленом која су настала за време трајања радног односа, а које су по питању исплате зараде од стране тужене испуњене у целини. Због тога је по оцени Врховног касационог суда становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права. Ово из разлога што се правило садржано и одредби члана 28. ЗОО односи на слободно изражену вољу приликом закључења уговора, као и сагласност о битним елементима уговора, а одредба члана 387. истог закона регулише прекид застарелости у случају признања дуга што није ни био предмет расправљања у парници.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени захтев, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену одлуку и одлучио као у ставу првом изреке.

Тужена је успела у спору по ревизији, па јој на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП припадају и одређени трошкови ревизијског поступка и то: за састав ревизије од стране адвоката од 18.000,00 динара према АТ важећој у време предузимања ове парничне радње и на име судске таксе за ревизију од 9.760,00 динара и ревизијску одлуку од 14.640,00 динара, све према важећој ТТ.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић